

LAVA valguses

«Mobile Nova» – mis

Dima Harchenko

Mai Murdmaa

«Mobile Nova»: lühiballettide õhtu

Aeg: 9. juuni kell 19 – esietendus, 10. juuni kell 19

Koht: Rahvusooper Estonia

Autorid ja teosed: Anu Ruusmaa –

Erkki-Sven Tüür «Kõlmkeha»

Vladimir Arhangelski – Ferenc

Liszt/Tatjana Kozlova «Juhtub»

Dmitri Harchenko «Dear guests!

Please be reminded...»

Mart Kangro «Elus jääb palju asju nägemata ju muidu ka»

Mai Murdmaa – Lepo Sumera

«Piiiratud ruumiga»

Tantsijad: Helen Org, Daniel

Kirspuu, Andrus Laur, Marina

Chirkova, Vladimir Arhangelski,

Anatoli Arhangelski, Kaire Kasetalu,

Katrin Kivimägi, Ervin Green, Ingrid

Iter, Dmitri Lauš, Jaak Põldmaa,

Dmitri Harchenko, Tatjana Järvi,

Tuuli Peremees

«KOLMKKEHA»

Anu Ruusmaa: See ei ole jutustav lugu, et elas kord üks tüdruk ja siis juhtus nii ja nii... See on pigem tunnetuslik. Tegelas- teks on üks naine ja kaks meest ning põhimõtteliselt on lugu nende suhetest, mängin kolme inimese psühholoogiaga.

Tüüri muusikas esinevad kitar, tšello ja flööt ning minu koreograafias mängivad tantsijad alguses pillide roll: naine on tšello, mehed aga kitar ja flööt. Iga pill kannab endas kindlat iseloomu, tantsija aga interpreedina annab edasi selle meeleolu. Kõik kolm keha on omavahel sõltuvuses ja suhetes, kuid nad tajuvad ka üksindust. Tahan jätta igale inimesele võimaluse mõista seda lugu nii, nagu tema sellest aru saab.

«JUHTUB»

Vladimir Arhangelski: Iga päev näeme, kuidas inimesed saavad kokku, elavad, kuid mõne aja pärast tekivad neil omavahelised probleemid ja siis minnakse lahku. See ümbritseb meid pidevalt.

Minu ballett on sellest, et inimesed võivad koos ületada ka raskusi, minna kompromissidele ja jääda kokku igavesti. See on ballett igavesest armastusest.

Mind inspireerivad inimsuhted, inimesed ning just naised. Minu puhul peamiselt minu ema ja Marina (Marina Chirkova), kes aitab mind selles töös väga palju. Ta on mu esimene kriitik ning me teemegi seda tööd nagu koos.

Kuna see on mu esimene töö koreograafina, on palju kõhklusid ja isegi pelgan pisut. Kuid esimene kord on väga oluline, et õnnestuks.

Muusikaks kasutan Liszti klaveriteost ja EMAs õppiva Tatjana Kozlova muusikat, kes kirjutab spetsiaalselt minu töö jaoks.

«DEAR GUESTS! PLEASE BE REMINDED...»

Dmitri Harchenko: Kui võrdleksin oma tööd mõne teise kunstiliigiga, siis sarnaneks see võib olla kujutava kunstiga. Publik näeb alguses tühja lavaruumi, milles tantsijad hakkavad oma liikumist looma, kui üht pilti.

Lavastajana määrasin reegliid ja püüdsin lahti saada liigsetest vahenditest, et oleks minimaalselt koreograafiat, kujundust, tantsijaid, selleks, et lugu oleks huvitav, mitte ilus, aga et inimestel tekiks huvi selle vastu. Tähtis

on see pilt ja õhkkond, mida publik näeb ja tajub etenduse lõpus, mis on tekkinud tänu tantsijate liikumisele ja helikujundusele.

Olles interpreedid, ei pea minu meelest tantsijad end laval muutma. Kui valin ühe tantsija, siis just sellisena, nagu ta on loodud. Arvan, et inimene ei muutu, pane talle pähe sinine või punane parukas, ta jääb isendaks, isikupära käib temaga alati kaasa.

Lavastaja küll loob reegliid, annab teksti või liikumise, millega peab arvestama, aga kuidas tantsija selle lahendab, jääb tema teha. Mina pean andma õigeid sõnu, mitte emotsioone.

Pealkiri on aga minu jaoks kood. Kui lavastaja, kunstnik ja tantsijad mingis olukorras kokku saavad ja koos loovad, siis see, mis sünnib, võib kanda ainult üht nimetust, antud loo puhul «Dear guests, please be reminded...».

«ELUS JÄÄB PALJU ASJU NÄGEMATA JU MUIDU KA»

Mart Kangro: Võib öelda, et minu lugu on inimesest, see on dokumentaallugu. Minu jaoks lavaruum eeldab, et tegevusel, mida seal esitatakse, on mingi erilne väärtus.

Sageli mõjub teadmine sellest dikteerivalt ja viib nende väärtuste kunstliku loomiseni. Ma olen oma otsingutes püüdnud hoiduda teesklusel.

Ma ei tegele filmi või mõne muu kunstiga sellepärast, et mind huvitab just see, mis tekib selles ajas ja ruumis just nende inimeste vahel. Tekib eriline energia või hetk, kus tunned, et kõik on paigas, ja koged, mis on

(„Postimees“ 29. V/01)

e Nova» – mis see on?

«JUHTUB»

Vladimir Arhangelski: Iga päev näeme, kuidas inimesed saavad kokku, elavad, kuid mõne aja pärast tekivad neil omavalised probleemid ja siis minnakse lahku. See ümbritseb meid pidevalt.

Minu ballett on sellest, et inimesed võivad koos ületada ka raskusi, minna kompromissidele ja jääda kokku igavesti. See on ballett igavesest armastusest.

Mind inspireerivad inimsuhted, inimesed ning just naised. Minu puhul peamiselt minu ema ja Marina (Marina Chirkova), kes aitab mind selles töös väga palju. Ta on mu esimene kriitik ning me teemegi seda tööd nagu koos.

Kuna see on mu esimene töö koreograafina, on palju kõhklusid ja isegi pelgan pisut. Kuid esimene kord on väga oluline, et õnnestuks.

Muusikaks kasutan Liszti klaveriteost ja EMAs õppiva Tatjana Kozlova muusikat, kes kirjutab spetsiaalselt minu töö jaoks.

«DEAR GUESTS! PLEASE BE REMINDED...»

Dmitri Harchenko: Kui võrdleksin oma tööd mõne teise kunstiliigiga, siis sarnaneks see võib olla kujutava kunstiga. Publik näeb alguses tühja lavaruumi, milles tantsijad hakkavad oma liikumist looma, kui üht pilti.

Lavastajana määrasin reeglid ja püüdsin lahti saada liigsetest vahenditest, et oleks minimaalselt koreograafiat, kujundust, tantsijaid, selleks, et lugu oleks huvitav, mitte ilus, aga et inimestel tekiks huvi selle vastu. Tähtis

on see pilt ja õhkkond, mida publik näeb ja tajub etenduse lõpus, mis on tekkinud tänu tantsijate liikumisele ja helikujundusele.

Olles interpreedid, ei pea minu meelest tantsijad end laval muutma. Kui valin ühe tantsija, siis just sellisena, nagu ta on loodud. Arvan, et inimene ei muutu, pane talle pähe sinine või punane parukas, ta jääb isendaks, isikupära käib temaga alati kaasa.

Lavastaja küll loob reeglid, annab teksti või liikumise, millega peab arvestama, aga kuidas tantsija selle lahendab, jääb tema teha. Mina pean andma õigeid sõnu, mitte emotsioone.

Pealkiri on aga minu jaoks kood. Kui lavastaja, kunstnik ja tantsijad mingis olukorras kokku saavad ja koos loovad, siis see, mis sünnib, võib kanda ainult üht nimetust, antud loo puhul «Dear guests, please be reminded...».

«ELUS JÄÄB PALJU ASJU NÄGEMATA JU MUIDU KA»

Mart Kangro: Võib öelda, et minu lugu on inimesest, see on dokumentaallugu. Minu jaoks lavaruum eeldab, et tegevusel, mida seal esitatakse, on mingi eriline väärtus.

Sageli mõjub teadmine sellest dikteerivalt ja viib nende väärtuste kunstliku loomiseni. Ma olen oma otsingutes püüdnud hoiduda teesklusest.

Ma ei tegele filmi või mõne muu kunstiga sellepärast, et mind huvitab just see, mis tekib selles ajas ja ruumis just nende inimeste vahel. Tekib eriline energia või hetk, kus tunned, et kõik on paigas, ja koged, mis on

tõeliselt väärtuslik. Seda saab kogeda ainult selles ajas ja ruumis.

Iga inimene, kellega töötan, inspireerib mind. Ma ei saa välisendada inimest laval, kui ta on rollis, tema elukogemust. Ma ei taha tekitada midagi kunstlikult, kõik peab kujunema loomulikult, et lasta välja tulla sellel, mis juba on olemas.

«PIIRATUD RUUMIGA»

Mai Murdmaa: Võtan osa koreograafide õhtust, et tuua lavale Lepo Sumera viimane teos. See on lugupidamisavaldus talle. Lavastus on väga sümbolne, sest see lõpeb inimese äraminekuga kõiksusesse. Teose muusika on loodud koos koreograafiaga ning eraldivõetuna ei ole ei muusikat ega balletti. Selles mõttes on see üsna erandlik teos.

Balletti teema on sümbolne ja abstraktne. Igasugune vorm on kitsendus, elu on vaimu kitsendus ja kõik materiaalne piirab inimest. Inimese vaim on surutud piiratud ruumi, sest see on tegelikult suurem kui vorm, milles ta eksisteerib. Kõrgeltarenenud inimorganismid tunnetavad seda ning näiteks meditatsioon ja palvetamine on väljumine sellest vormist.

Enamarenenud indiviidid vajavad seda, kuna tunnetavad inimvormi piiratud, kuhu nad on asetatud. Selles peitubki balleti mõte.

Etenduse lõpus jätab inimene oma kesta ning läheb kõiksusesse. Lugu mõjub äärmiselt sümbolsest seetõttu, et see on Lepo Sumera viimane teos, seotud tema saatuse ja mõttemaailmaga.

Anu Ruusma

Mart Kangro

Anneli Ivaste